

Interno glasilo Astronomskega društva Javornik
www: <http://www.adj.si>, email: info@adj.si

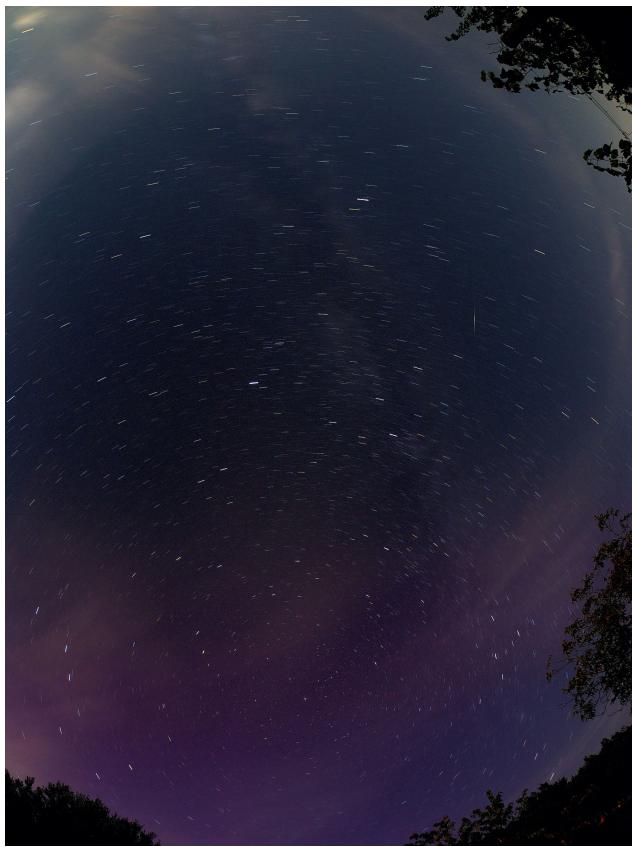
Številka 296, Letnik XXV, September 2024
ISSN 1581-1379

Opazovanje Perzeidov

V noči iz 12. na 13. avgust smo opazovali utrinke v Stomažu v Vipavski dolini (cca 280mnm). Videli smo jih veliko, a kot se za fotografiranje spodobi, so bili, ko zaklop ni bil odprt. Ujeli smo le enega.

Zjutraj smo ugotovili, da je bil severni sij.

Fotografijo smo na hitro obdelali (svetlost, kontrast, nasičenost).

Olympus OM-D E-M1, Iso 200, 6min51s, Samyang Fish-eye 7.5 mm F3.5. Slikano ob 21:46. Foto: Evalija Valič.

Evalija Valič

Geopark Idrija na observatoriju

Po ne več, ampak mnogo septembrskih poskusnih vremena Geoparku Idrija letos le ni preprečilo, da ne bi organiziral opazovanje na AOJ. Odzvi po prvem opazovanju (23. avgusta) so spodbudili Geopark, da je organiziral še drugega, 30. avgusta.

Prvi izziv je bil, kako razmestiti kakih 15 avtomobilov tako, da se vsak lahko odpelje kadarkoli, ne da bi obračal in slepil ostale v temi.

Pri prvi skupini mi je odločilno pomagal Darko. LX 200 se je namreč odločil, da se bo usmerjal kakih 20° vzhodno in 10° južno od izbranega objekta. Medtem, ko sem krotil teleskop, je on prevzel vodstvo po ozvezdjih.

Videti sliko skozi okular predstavlja predvsem najmlajšim, včasih pa tudi odraslim, hudo težavo. Poskušam jo razresiti tako-le: okular, če ga gledaš z razdalje 20 cm v optični osi, je videti kot črn krog s svetlejšo liso v sredini. Tej lisi se z očesom počasi približuj – če jo izgubiš, začni znova – in kar naenkrat se ti bo odprl (ko se izhodna zenica teleskopa ujame z zenico očesa) pogled v celotno vidno polje. To navodilo je neverjetno uspešno, ne deluje samo pri tistih, ki si ne morejo kaj, da bi pogleda ne usmerjali vse naokoli.

V vsaki skupini je bilo 40 opazovalcev, prva je zdržala do 23:00, druga, zaradi mlajših, pa le do 22:00. Najprej smo pogledali, kako se orientiramo podnevi in ponoči. Po opazovanju prvega objekta je že bilo dovolj temno za sprehod po ozvezdjih. Pri teleskopu so se vrstili počasi, zato so si v prvi skupini lahko ogledali le dvozvezdje Alkor-Mizar, Saturna, Neptuna ter M13, v drugi pa Albireo, Saturna in M57.

V A B I L O

Vabimo vas na redni mesečni sestanek Astronomskega društva Javornik, ki bo v torek 17. septembra 2024 ob 18.00 uri. Sestanek bo potekal na daljavo prek povezave <https://private.vid.arnes.si/rxdq-4sdw-8qh7>.

Pogledali si bomo prispevek o kitajski lunarni odpravi Chang'e 6, katere mesto pristanka in samo sonda je posnela tudi ameriška sonda LRO.

Prispevek najdete na povezavi <https://www.youtube.com/watch?v=hx9aFbI0F50>.

Vabljeni!

Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

Za takia opazovanja v mali kupoli potrebujemo stopnice, ki ne potrebujeno Herkula, da jih premakne, oprijemališča na stebri in na vencu, da si ljudje ne rešujejo življenja z grabljenjem okularja ter zelo zadušeno osvetljavo oprijemališč in stopnic.

Rok Vidmar

datum	Soncne		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.09.	06:23	19:40	04:17	19:21	CEST
05.09.	06:28	19:32	08:41	20:23	CEST
10.09.	06:34	19:22	14:17	22:17	CEST
15.09.	06:40	19:13	18:17	02:38	CEST
20.09.	06:47	19:03	20:04	09:44	CEST
25.09.	06:53	18:53	23:47	15:53	CEST
30.09.	06:59	18:43	04:23	18:02	CEST

Planeti:

- ★ **Merkur** je viden v prvem delu meseca, ko v ozvezdju Leva vzhaja okoli petih.
- ★ **Venera** je septembra Večernica; sprva zahaja okoli pol devetih, konec meseca pa že pred osmo. Konec meseca se iz ozvezdja Device preseli v ozvezdje Tehnlice.
- ★ **Mars** vzhaja okoli polnoči. V začetku meseca se iz ozvezdja Bika preseli v ozvezdje Dvojčkov.
- ★ **Jupiter** sprva vzhaja nekaj pred polnočjo, konec meseca pa v ozvezdju Bika vzide že okoli desetih.
- ★ **Saturn** je na začetku septembra viden vso noč, konec meseca pa v ozvezdju Vodnarja zaide že okoli petih.
- ★ **Uran** v začetku meseca vzhaja okoli pol enajstih, konec meseca pa že ob pol devetih. Nahaja se v ozvezdju Bika.

Jesen se začne 22. septembra ob 14:44.

Urška Pajer

Efemeride september 2024

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov info@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljenlo v IATEXu